

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS PRIJS

OGEREVEERD VOOR VETAT

ADVERTENTIE

15 cents de regel

elkmalte 35 cents regel

(Verschijnende driemaal in de week op Dinsdag, Donderdag en Zaterdag.)

KERKELIJKE STAAT.

De H. Vader heeft den kardinaal Isambroschini, Secretaris van Staat, op zijn aanzoek eerbiedig verzoekt, gegrand op de gewoone bezigheden zijner overige hooge bedieningen, ontslagen van het beheer der congregatie voor de studien, en den kardinaal Mezzofanti in zijne plaats benoemd.

Z. H. heeft den kardinaal Patrizi de waardigheid geschonken van aarts priester van de basiliek der H. Maria de Meerdere, opgevallen door het overlijden van den kardinaal Del Drago.

De H. Vader heeft de plechtige processie van het H. Sacrament niet bijgewoond. De kardinaal Mittara, deken van het H. Collegie, heeft in de Sixtijnse kapel de Hoogmis gezongen, en daarna het Hoogwaardigste in processie rond het plan van den H. Petrus gedragen. Alleen de tegenwoordigheid van den H. Vader ontbrak aan deze plechtigheid. Het H. Collegie, de patriarchen en aartsbisschoppen, de prelaten, de geestelike broeders, de edele en de zwitsersche garde, alle dignitarissen van het hof van Z. H., onderscheidene detachementen voet- en paardenvolk vormden den langen en schitterenden trem dezer processie, die eene der indrukwekkendste plechtigheden der hoofdstad van de catholijke wereld is.

POLEN.

Men schrijft uit Warschau 20 mei. -- Keizer Nicolaas bevindt zich sedert drie dagen binnen onze muren. Zijn bezoek heeft eene geheel staatkundige strekking, en is niet eene gewone militaire reis, als gewoond is, dus in gespannen verwachting. De heer Turkull, minister secretaris van staat voor het Koninkrijk Polen, die zijnen vorst eenige dagen vooruit gereisd is, is drager van een werk van wetgeving dat voor dit land van het uiterste belang zal zijn. Het is een nieuw burgerlijk en strafwetboek, voor Polen bestemd. Het is zamengesteld door de commissie gezeten door den graaf Bloudouff, lid van den Koninkrijksraad, wien twee gedelegeerde commissarissen uit Polen waren toegeroepd. De commissie heeft meer dan tien jaren aan dien onmetbaren arbeid besteed, die ingerigt is naar den geest der Russische wetten.

Tweemaal zijn de afspraken der commissie, op bevel des keizers, onderworpen geworden aan de berisping eener commissie te Warschau, uit Poolische wetgeleerden zamengesteld. Maar deze commissie heeft, ondanks de pogingen der Russische bewindvoorders, ten stelligste verklaard, dat de nieuwe wetgeving in strijd was met de bestaande wetten, en niet anders dan de grootste verwarring in de maatschappelijke handelingen en betrekkingen van Polen kan aanbrengen. Inderdaad, sedert veertig jaren, bij dezelfde oude wetten, het weldadige der Fransche wetgeving genietende, vonden de Ingezeten van Polen daarin eenigen waarborg tegen het willekeurige van het gezag, en de schandelijke heidsucht der Russische magistratuur.

Ok is niemand hier onkundig van de geheel staatkundige strekking der invoering van de nieuwe

wetgeving in Polen, en de naam, datwit is om de Russische en Poolische nationaliteit meer en meer in een te smelten.

Het tweede deel van s keizers reis naar Polen is veel minder belangrijk voor dat land. Sedert lang is de keizer ongerust over de moedige volharding, waarmede de Poolische Catholijken en vereenigde Grieken wederstand bieden aan al de pogingen van het Russisch gouvernement en van de orthodoxe kerk, die hen van Rome willen afscheiden en de suprematie doen erkennen van een zogenoemd Roomsche Catholijk collegie, gevestigd te Petersburg en onder de onmiddellijke bevelen staande van den keizer. Het hoofd der orthodoxe kerkmen zegt dat er doortastende maatregelen zullen genomen worden om den tegenstand der Poolische geestelijkheid te overwinnen, en voor alles zou men de ineenmelting willen bewerktelligen van de vereenigde Grieken van het Koninkrijk Polen met de orthodoxe Grieken van Rusland, op den voet als de vereenigde Grieken der Poolische gewesten, die reeds zes jaren geleden, tot dien afval gedwongen werden. De ijverigste bewerker dezer staatkunde van het Russisch gouvernement is de heer Turkull, een stout en indringend man, de officiële uitlegger van alle acten en oorkonden het Koninkrijk Polen betreffende.

Men gelooft ook dat, gedurende het verblijf van den keizer in deze hoofdstad, de zaak betrekkelijk het te kort der Poolische bank, dat vele miljoenen guldens bedraagt en tot een onderzoek tegen de ambtenaren bij dezelve heeft aanleiding gegeven, haar beslag zal krijgen. Het is onder het beheer van den heer Tournan, minister der finantien en directeur van de Poolische bank, die op dit oogenblik in zijne bediening geschorst is, dat deze verduistering der gelden van den Staat heeft plaats gehad.

Om alle deze redenen veronderstelt men dat het verblijf des keizers alhier van langeren duur zal zijn, dan gewoonlijk het geval was.

ZWEDEN.

De Zweedsche regering heeft het besluit der Stenden bekrachtigd, waarbij de majoraten worden afgeschaft en een gelijk recht van erfvolg en evenredige verdeling van goederen wordt vastgesteld tusschen alle kinderen van denzelfden vader. Deze maatregel had eene hevige tegenkanting ontmoet van de zijde van den adel.

De commissie voor de constitutie uit de Zweedsche staatsvergadering heeft met 16 tegen 3 stemmen besloten om aan de Stenden voor te stellen, dat ingeval voor de sluiting van den landdag geene stemming mogt uitgebragt zijn over het vraagstuk der nationale verhoging, de koning verzoekt tot worden het minister te nemen, door tegen de aarstaande vergadering van den landdag een wet-ontwerp deez zaak betreffende, in bereidheid te doen brengen.

DUITSCHLAND.

De Augsb. Zeit. verzekert, dat Ruiland nog onlangs verklaard heeft, koningin Isabella-II niet te

vullen erkennen, voor dat de kwestie van haar huwelijk beslist zal zijn.

HUT-PROVINCIE.

Wij zeiden in ons vorig nummer dat de heer Eichhorn eenen rondgaanden brief aan al de presidenten der provincien had gerigt, betrekkelijk de Duitsehe neo-catholijke secte. In de instructien, welke deze circulaire bevat, gaat de heer Eichhorn van het beginsel uit, dat die nieuwe secte niet door den Staat erkend is, geen enkel wettelijk kenmerk heeft, en dat, zij dientengevolge geen deel mag noch kan hebben aan de gunsten, welke de godsdienstige geloofsbedienissen, die een erkend bestaan hebben, genieten. Het is dus aan de presidenten der provincien verboden, om ter beschikking der sectarissen te stellen eenige kerk, hetzij catholijke, hetzij protestantsche, tot de uitoefening hunner eeredienst; daarenboven wordt hun gelast aan de afgescheidene gemeenten onder het oog te brengen, dat de huwelijken, die niet door eenen evangelischen bedienaar zijn ingezegend, niet geldig worden erkend, en dat zij, door zich aan die verplichting te onttrekken, zich reeds daardoor beroven van het genot van alle burgerlijke rechten aan het huwelijk eigen. Dezelfde bedenking geldt omtrent de geboorten, het doopsel, en de begrafenis. In een woord, volgens de circulaire van den minister der eerediensten, moet de door Rome opgeworpen secte ten minste tot als nog getolereerd worden, maar zij is uitgesloten van al de voorrechten, die aan de door den Staat erkende geloofsbedienissen verzekerd zijn. Overigens veroordeelt de heer Eichhorn de nieuwe secte niet, voor zoo veel het grondbeginsel betreft; hij verklaart slechts dat zij geen verzekerd bestaan heeft, en het is op de mogelijkheid eener nabijzinde ontbinding, dat hij de beperkende maatregelen grondt, welke hij, in het belang der publieke orde, vermeend heeft te moeten voorschrijven.

ZWITSERLAND.

De groote raad van Lucern heeft in dezelfde zitting van den 24 mei twee besluiten aangenomen; bij het eerste betuigt de raad zijnen dank aan de troepen, en al liegen die de wapenen opgenomen hebben voor de verdediging van het geloof onzer vaders, van de constitutie, van de wetten, en bijzonderlijk aan hen die gestreden hebben. Bij het tweede besluit wordt de uitgeroene raad belast de maatregelen voor te stellen, welke nodig geacht worden jegens de kantons, alwaar de Lucernsche burgers blootgesteld zijn aan ketterse jegerijen en aan diefstallen op den openbaren gepleng.

De laatste correspondentien uit Zwitserland hebben vrees in te boezemen voor nipting staatsrechtelijke ontwikkelingen. Men zeide dat onderscheidene kantons, met Bern aan het hoofd, er op bevestigd waren om eene nieuwe scheuring, in den vorm te bewerkstelligen, en het ontzet te gerand houden eener republiek, gelijk aan het welk de expeditie der vrijkrijgers tegen

aanvoerde. Nadere berigten, uit goede bronnen voortkomende, doen ons de eerbiedige over-keringen in twijfel trekken. De schitterende zegpraal, door de beide kantons bezaaid, die afschrik, welken de buitensporigheid der radicalen bij alle welderkenden hebben doen ontstaan, de algehele overtuiging, dat onopstaakelijk onwettig ongetwijfeld den ondergang der vrijheid ten gevolge zou hebben, zijn evenwel waarborgen voor het behoud van de rust in de Zwitsersche republiek. Het zijn niet alleen de gematigde protestanten, die heden de noodzakelijkheid inzien van eenen dijk tegen de overstroming der revolutionaire hartstogten op te werpen, de radicalen zelve, zoo te Zurich als te Bern, alle menschen, in een woord, wien nog een grein gezond verstand is overgebleven, deinzien van afschrik terug bij de gedachte aan stide rampen, welke Zwitserland zonder de stormen, wanneer de theorie der vrijkorpse de bovenhand mogt verkrijgen. Men mag dus aannemen, zonder vrees van mistating, dat de kantons, wier schuldige medewerking niet weinig de bogenblikkelijke zegpraal der regeringsoverheid bevordert heeft, nu de eersten zoudén zijn, om gestrengte maatregelen te nemen tegen den terugkeer der buitensporigheden, waarvoor Zwitserland onlangs aan Europa het bedroevend schouwspel geleverd heeft. Men mag volhouden, dat die buitensporigheden vooreerst niet zullen hervat worden, en dat de bondsvergadering vreedzaam in de maand juli, ten daartoe bestemde tijd, zal kunnen bijeenkomen. Overigens zijn de mogelijkheden daar om perk te stellen aan de aanmatigingen der radicalen, indien, tegen alle verwachting in, hen de lust bekröop het nogmaals te wagen. Oostenrijk en Frankrijk zouden het meer, zoo als vroeger, de expeditien der vrijkorpse werkloos aanzien. De dagbladen hebben meer dan eens het vastgeoomen beslist dier twee mogendheden kenbaar gemaakt, van tusschen beide te kiezen, in het geval dat gefortuissen als die der maand april st, zich kwamen te vernieuwen, en onze lijfzoffiere inlichtingen veroorloven ons deze verzekering te bevestigen.

IERLAND.

De Catholijke bisschoppen te Dublin vergaderd hebben het onderzoek ten einde gebragt van het wetontwerp, onlangs door sir J. Graham aangeboden en de oprigting bepalende van eenige collegien, bestaand om het hooger onderwijs in Ierland te verspreiden. Die waardige kerkvoogden hebben hunne gevoelens uitgedrukt in een adres, het welk zij den Dr. Murray, aartsbischop van Dublin, en twee andere bisschoppen hebben doen aanbieden, aan den onderkoning van Ierland. Het adres is van den volgenden inhoud.

AN ZIJNE EXC. LORD HEYTESBURY, LORDE-LUITENANT EN GOVERNANT-GENERAAL VAN IERLAND.

Wij, de Roomsche Catholijke aartsbischoppen en bisschoppen van Ierland betoogen allernederigst het volgende:

De protestanten zijn bereid om, op redelijke voorwaarden, alle bezittingen van H.M. om der dienstgeving mede te werken, tot de oprigting van eenen school, tot een meer uitgebreide bevordering van de akadonische opleiding in Ierland (strekkende tot de bevolking der tegenwoordige bevolking van Ierland) doet de protestanten zien, dat een groot gedeelte der studenten, tot den middenstand behoorende, katholijk zal zijn, en de adressanten achten het in hunne hoedanigheid van geestelijke herders, van overtuigdelijken pligt, dat, zoo niet mogelijk, van de middelen te verzekeren, om het getoel en de bevestiging der studenten, in de afzwaaiende landen, welke men tot verbetering van de opleiding wil stichten, te beschermen.

Een groot gedeelte der leraren en anderen, die aan de hooft collegien zullen tot de Catholijke geesteswijsheid behooren, en hunne zedelijkheid

zal moeten bewezen zijn door getuigschriften af te geven. De beambten der collegien zullen moeten benoemd worden door de leden eener commissie, waarin de Catholijke bisschop van de provincie, naar de nieuw te rigen collegien behooren, zitting zal hebben. De Catholijke leerlingen zullen de zedelijke wijsbegeerte, geologie en ontleedkunde niet kunnen bijwonen, zonder hun geloof en zeden aan de grootste gevaren bloot te stellen, tenzij een Catholiek tot elk dier leerstoelen benoemd worde.

Indien een president, vice-president, leeraar of beambte dezer nieuwe collegien overtuigd wordt van het geloof der studenten tot wankelen of hunne zeden in gevaar te brengen, zal hij onmiddellijk door de commissie afgezet worden. — Aangezien men niet gesproken heeft om de studenten in de nieuwe collegien te huisvesten, zal er een Catholijk geestelijke gesteld worden om over het redelijk en godsdienstig onderwijs te waken der Roomsche Catholijke studenten, tot elk dier collegien behoorende.

De benoeming van elk zoodanig geestelijke, met een behoorlijk inkomen, zal geschieden op aanbeveling van den Catholijken bisschop van het dioecese, waaronder het collegie behoort, en die bisschop zal volle magt en gezag hebben om die zelfde Catholijke geestelijken van hunne bediening te ontzetten.

Dublin 23 Mei 1845

Namens de meening. (get.) + Murray Voorz.

Deze memorie is aan den onderkoning overhandigd door den aartsbischop van Dublin, vergezeld van Mgr. Crolly, primaat, aartsbischop van Armagh, en Mgr. Mac-Male, aartsbischop van Tuam. De onderkoning heeft den prelaten verzekerd, dat hij hante memorie ten spoedigste aan het gouvernement zou opzenden en niet twyfelde of hetzelfde zou daaraan al de aandacht wijden, welke het onderwerp vorderde. De dagbladen van Dublin voegen er bij dat lord Heytesbury, na het stuk doorgelezen te hebben, verklaard heeft, dat aangezien het gouvernement niet anders verlangde, dan al de noodige maatregelen te nemen, om het geloof en de zedentucht der studenten, hij niet dacht, dat er eenige ernstige bedenkingen tegen hunne wenschen zou oprijzen, behalve wellicht betrekkelijk de kwestie, om de tusschenkomst van het gouvernement door die van een commissie te doen vervangen.

In de zitting van het Huis der Gemeenten echter heeft zich het door den onderkoning geopenbare vooruitzicht niet verwezenlijkt. Sir James Graham heeft, na eene eerste weigering om in eenige bijzonderheden te treden, zich door de oppositie gedwongen gezien om zijn gevoelen te openbaren, en heeft daarbij de memorie der Iersche prelaten niet onder een zeer gunstig oogenpunt aan te waken gemaakt.

Sir James Graham heeft beloofd, bij het nader onderzoek der bill zich duidelijker te verklaren, wij zullen dus wachten.

FRANKRIJK.

PARIJS 3 juni. De aartsbischop van Parijs heeft een mandement uitgevaardigd, waarbij veroordeeld wordt het tijdschrift "le bien social".

De strekking van dit tijdschrift is, om alle presbyteriaansche secte in te voeren. Weetende is hetzelfde opgewild met de groote heidseligen en havige woorden tegen en met opproepen tot ongehoorzaamheid, aan het fransch geslacht. Daarbij predikt dit tijdschrift, (het gewone lot van een ietler, die hoe weinig ook, van de eeuwig onschendbare eenheid afwijkt) vele dwalingen in het leerstellige, welke eveneens door den prelaat gedaan worden. Het mandement eindigt met te verklaren dat de hoofdredacteur van het tijdschrift "le bien social" ontzet is van alle geestelijke magt, uitoefening in het Bisdom van Parijs. Ieder priester die na zijn naam heeft genoemd te hebben aan de redactie van een tijdschrift, en niet openlijk de gezamenlijke leerstellingen, de afzwaaiende heidseligen, daarin vervat, zal hebben herroepen binnen de veertien dagen na de uitvaardiging van het mandement, is juist gesuspendeerd.

(*) De heer Clavel, die onlangs een ontzet van zijne bediening van priester bevestigd, ter parochie van den H. Ambrosius, en die sedert 1843 de bevestiging van het ambt niet ontvangen heeft.

Dit is ook het geval met elken priester, die, na de nu vermelding van het mandement, openlijk in het geheim aan de redactie van genoemd tijdschrift zal medewerken of dezelfde uitgave en verspreiding beoogt.

Hierin worden vermeldt de namen van den

BOVENLAND.

's BOSCH, 6 juni. Naarwelijks mogten wij ons verheugen met de verblijvende berigten, dat het vermatig weder dezer laatste dagen, de hoop op eenen eenigzins vroegen graanoogst, die zulke bedroevende vooruitzichten had opgeleverd, een weinig had doen herleven, of de bezorgdheid is weder op nieuw in de hoogste mate ontwaakt. De spoedige oloop der rivieren de Maas en de Waal haart veel ontgerustheid. In de laatste tweemaal vierentwintig uren, is het water der rivieren meer dan twee voet gewassen. Vele landen, die reeds onder water stonden, die den terugkeer van het gewasgevoel te baat genomen, om door kracht van menschenhanden door dag en nachtwerk den verloren tijd voor ploegen, pooten en zaaien in te winnen, ziet zijnen arbeid op nieuw verijdeld. Indien het water nog slechts een weinig hooger opkomt, wordt de schade onnoemelijk en is de huisbouw voor dit jaar bijna geheel vernietigd. Dit, gevoegd bij de schaarschte, welke de langdurige winter, en het jongste voorjaar te veeg hebben gebragt, opent voor onze provincie de bedroevendste vooruitzichten, en doet met recht vreezen dat de toestand van den landbouwer, de bronner van de welvaart van Noord-Brabant, hoogst bedroevend zal worden.

De baron van Nagell-Wisch, die dit jaar onder de afvallende leden der provinciale Statenvergadering van Gelderland behoort, heeft aan elk lid der Ridderschap dier provincie eenen brief gerigt, onder dagteekening van den 25 mei 11, waarbij Z.H.W.G. verzoekt niet meer tot het veruilen dier betrekking in aanmerking te komen. Dit verzoek is gegrond op de onmogelijkheid, waarin hij zich bevindt, den gevorderden eed van de grondwet van het rijk te zullen onderhouden af te leggen; wijl hij de grondwet beschouwt als eene hersenschijn als niet meer bestaande. De baron van Nagell-Wisch heeft tevens de grondwet van 1815, gewijzigd in 1840, niet werkelijk is veranderd, of gesuspendeerd, door de wetten van 6 maart 1844 omtrent de buitengewone geldleening, en van 14 december 1844 omtrent den accijns op het geslacht.

Een boosdoener, die in 1843, door de arrondissementale rechtbank te Haarlem, wegens moedwillige verwonding, tot een maand gevangenis is veroordeeld geweest, is in den namiddag van den 8 juni op dertien voorzitter, met zijn van Tets van Gaidriam, gevangen, door een achteren op een zeer korten afstand een dubbel pistool op hem af te schieten. De heer van Tets is in den rug door eenen kleinen kogel gewond en heeft aan een der schouders eene minder belangrijke wond van een schrammetje bekomen.

De schouwilt heeft onmiddellijk na het geploegde feit, met een derde schot aan de hand, de banden van de boosdoener weggevoerd.

OPPELDE 3 juni. Het geweld, om te raken, is overvloedig door een jongeling, naar zijn werk op het land gaande, ontdekt dat in de schuur achter het huis van den bouwman Adriaan Hooft, in de Heistraat, zóó hij meende, licht was. Hij riep de huisgenooten op, en welken bespurgde door de schuur, tot eenen rook, die de bouwman, die zich met de schuur van het huis, met een vuur vernield, in twee uren tijd, in weerwil van alle mogelijk toegebragte hulp, zoo van de zijde der ingezetenen als der spunt, tot de verwoesting, die gebouwd met schuur, aanbouwen, te verbranden, al de bouwman, gereedte, Nieuwland, behoudend, de bewoners hebben zich, met moeite, gered. Gelukkig was het yce in de weide. De oorzaak is onbekend, doch de gebouwen, in beoef en gereedschappen zijn voor brandstofd te Tiel verzekerd.

TWERDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van den 4 juni.

Verloeg der berandslagen over het wetontwerp betrekkelijk het tarief der regten van in- en uitvoer.

De heer HERRMANS betoogt dat de verwachting welke sedert de afscheiding van België, de Nederlandsche handel gekoesterd had geheel is te leide gesteld. Ingevolg beweert de spreker dat een verbeterd tarief geen nut kan aandringen zoo lang geen verbeterde wet op de bevestiging der handelsregten wordt ingevoerd, en daardoor de handel van een groot aantal bezwarende formaliteiten ontheven wordt. Spreker pleit in het voorgesteld tarief vrijheid ten aanzien van den doorvoer maar niet van den eigen handel, ten deze opzichte heerscht er stelselmatigheid en hij vindt er geen den minsten overgang tot den vorige handdelstelsel. Hij zal dus tegen de wet stemmen, doch ingeval van verworping zich aansluiten aan een andere voordragt van den vrijen uitgoer van betrekking tot stand te brengen.

De heer ENNEBET betoogt de wet van 28 december 1835 waarbij men tot de invoering der schiedregten is gekomen, en verlangt dat men op dezelve niet alleen in het belang van den handel, maar van geheel de broodgetende bevolking terug komt. Hij verklaart zich voor het tusschen tusschen, omdat de handel er meer bij winnen als dan verliezen. Spreker betoogt eindelijk dat het tarief van zouten onze oogen slechte tijdelijk moet zijn, te meer daar de schepping van groote ijzerbanen de betrekkingen tusschen de volken aan vele veranderingen moet onderwerpen. Hij dringt er, bij deze gelegenheid op aan, dat men alles in het werk stelde om ons aan de ijzerbanen in de naburige landen aan te sluiten.

De heer UUTWERF STERLING bestrijdt het ontwerp van het ooppunt van staathuishoudkunde, en dervinding, en het belang der schatkist. Ook ontwaart spreker overal onbillijke begunstiging van den landbouw en het fabriekwezen ter koste van den handel. Hij pleit tegen de afdeling van het ontwerp omdat de regering moge terugkeren tot de beginselen, waarvan zij door eene jaar des sprekers inzien, verkeerde toegeschied is afgeweken.

De heer MINSO hecht aan het raaisch ontwerp zijne goedkeuring en zal voor hetzelfde stemmen.

De heer KNIPHOEST wenscht de afstemming van het ontwerp, omdat de minister van financien moge kunnen medewerken tot het verwezenlyken der heerlijke uitkomsten eener volkomene handelsvrijheid.

De heer VAN OORTMAN richt het tarief niet overeenkomstig met de beginselen der wetenschap, noch der ondervinding; hij dus zijne stem niet voor hetzelfde geven.

De heer CASP JONKES is een tegenstander van het beschermend stelsel en voorstander van lage rechten. Spreker vindt in het voorgestelde tarief veel goeds en veel verkeerd. Hij had er zijne stem aan gege indien de regering had kunnen gebiedt zich voor een bepaald aantal jaren vast te stellen. Thans echter zal hij tegen het ontwerp stemmen.

In eenige voordragting zullen de beradslagingen worden voortgezet.

In deze zitting heeft de heer de JONGE VAN BEEK en DONK de wijheid van handel, zoo als door vele leden was voorgedragen bestreden. Nedeplind behaalt; het tarief is billijk maar niet overeenkomstig met de beginselen der wetenschap. Spreker pleit voor het jongste verslag der gedepubliceerde artikelen van de Nederland. Ofschon hij het harenve dat nog als wetgeving is volstaan, wil hij voor de wet stemmen. Spreker dringt ten sterkste aan op het nemen van meer krachtvolle maatregelen tot betengeling van den schandhandel aan de zuidelijke grenzen, en beklaagt zich over de verkeerde werking van art. 88 van ons wetboek van strafvordering, hetwelk het aanhouden van smokkelers onmogelijk maakt. Hij verlangt dat men het voorbeeld van de Staten van de Nederlanden van premien aan ambtenaren door nimmer met smokkelaars in transactie te komen enz.

De heer VAN TEX bestrijdt het ontwerp, dat tot dier zitting ten grondslag dient, ook bestrijdt hij het beschermend stelsel. Spreker pleit voor het voorgestelde tarief beter dan het bestaande en wil zijn stem doen afhangen van de beantwoording der vraag, of men binnen korte jaren het door zij zondere wettelijke heilig door een nieuw tarief, van den afvoer zal afdaan.

De heer VAN BRUGGEN is voor vrijheid van handel gestemd, hij lecht het beschermend stelsel een noodzakelijk middel, zoo lang het bij andere grooere Staten wordt staande gehouden. In alto ge-

valden niet bij de afkeer van rechten op voorwerpen van handel als bestaande, overwerpt hij dit ontwerp met hij tegenstandt daaraan. In de opheldering van den 6 heeft de minister van financien, het ontwerp hierover, ter de hand, waarna hetzelv in de zitting van 20 stemmen is aangenomen.

LAATERE BERICHTEN.

De toon der amerikaansche drukpers is ver van oorlogszuchtig. Zelfs de *Herald* van New-York, die gewoonlijk den oorlogsbazuin opsteekt, erkent dat de President Polk niets meer verlangt, dan de kwestie van Oregon met behoud van den vrede te besluiten. Dit is ook het gevoelen van de meerderheid der oppositie, zoo wel onder het oogpunt der staatkundige als der handelsbelangen.

Den 15 mei was alle vrees voor oorlog, op de beurs van New-York verdwenen. Het orgaan van het gouvernement te Washington is insgelijks tot vrede gestemd. Een ieder verlangt naar vrede, mits dezelve op een eervolle wijze kan behouden worden.

De *Union*, te Washington uitgegeven, geeft nieuwe verzekeringen omtrent de inlijving van Texas. Dit dagblad verzekert dat die maatregel de toestemming der groote meerderheid van het Texasaansch congres zal wegdragen; en eenparig door de publieke opinie wordt goedgekeurd.

De kamer der Lords heeft maandag 11 de discussie aangevangen over de tweede lezing der bill over de dotatie van Maynooth. Honderden petitiën, de verworping der wet vragende, zijn in deze zitting aangeboden. De bestaande wet is een twijfel omtrent de opdeling dezer tweede lezing bij eene groote meerderheid.

Donzeldenag heeft in het huis der Gemeenten de tweede lezing plaats gehad van de bill, betrekkelijk de oprigting van drie nieuwe collegien in Ierland. De beradslaging is gesloten met eene gunstige stemming voor de aanneeming van het ontwerp met 311 stemmen tegen 46. Doch men moet in het oog houden, dat de meeste redenaars die voor hetzelve gesproken hebben, zich hebben voorbehouden het te bestrijden wanneer het in comité zal behandeld worden, indien het gouvernement er geen belangrijke wijzigingen in gebracht heeft. De *Globe* leidt uit de houding der debatten af, dat het zeer waarschijnlijk is, dat het ministerie het ontwerp in comité zal laten vallen. Elk vriend van Ierland moet zulks wenschen, het ontwerp, zoo als het daar ligt, is ontporekend en gevaarlijk. Het gouvernement zelf heeft er belang bij er geen gevolg aan te geven; want door Ierland eene wet op te leggen die regtstreeks in strijd is met dezelfde dierhaare belangen, stelt het zich in gevaar er eene algeheene ontevredenheid te verwekken.

PARIS 3 Junij. De heer CASOT heeft heden zijn departement weder ingetrokken en de stukken daarmede behorende gecommitteerd. Het is eugenschlijnting het verlangen om het tractaat van 29 mei, tusschen den heer de Broglie en het Engelsch gouvernement, omtrent den achenhan del gesloten, te tekenen; dat hem hiertoe aangespoord heeft. De ratificatie moeten binnen tien dagen uitgewisseld worden. Het bepaalde tijdstip is dus aanstaanden zondag verlopen. De kamer zal niet tot onderzoek der nieuwe overeenkomsten getoepen worden, door een wet ontwerpen waarbij een credit van tien miljoen franken gevraagd zal worden, om Frankrijk zonder verpand in staat te stellen, de 28 schepschen die het ter kruistogt moet zenden, volledig te maken.

De kamer der pairs heeft het ontwerp van wet aangenomen, strekkende om uit het overblijvende der ontvangsten van het legioen van eer jaarlijks eene som aan de leden dier orde uittekeeren, en dat, de betaling vaststellende van een half jaar rente der Franseche leening. Bij de beradslagingen van het eerste ontwerp hebben eenige leden niet kracht der verwijzing gelakt, waarmede men, in de laatste tijden in de uitlegging der kruisen van het legioen van eer is te verker gegaan. De marschall Soult en de minister van justitie hebben getracht dit aervijt te wederleggen, hetwelk echter maar al te zeer grond vindt in de onlangs gedane aanvraag van een credit van 34,000 franco voor de materiële uitgaven van aankoop van eerekransen. (Ziees aan Nederland.) Het *Journal des Debats* schrijft dat de koning

der Nederlanden in den nacht van den 29 door Coblenz is gegaan. Het is te hoopk tot de leen bezocht heeft, door een zijner adjudanten vergezeld. (Hoeveel koningen der Nederlanden zijn er?)

Het Oostenrijksehe hof en de prins van Frankfort hebben de officiële uiting ontvangen der aantezending van koningin Victoria (afleer 1840)

Advertentien

De ondergeteekende heeft het genoegen zijne geerde begunstigers te berichten, dat hij, op eene ruime wijze voorzien is van WEST-PHAAALSCH- en INLANDSCHE HAMMEN, SAUCISSE DE BOLOGNE, GEROOKTE WORST en GEROOKT VLEESCH, alles van deugdzame kwaliteit en tegen billijke prijzen geconserveerd. Hij verzoekt, zich ten dege, op de aangegevelede doct, bij zulke mede, voor alle soorten van BRANDSTOFFEN, waaronder BLUSCHKOLEN voor Goud- en Zilvergelden, zullende door prompte bediening zich het uitspreken van de wettelijke maken, hetwelk hij aen de vrees van niet mak geliekt.

P. VAN DALSEN.
Snelstraat, Wijk B, No. 156.
te 's Hertogenbosch.

De ondergeteekende berigt aan zijne geerde begunstigers dat hij zijne Affairs in STAAP-IJZER gekwiteerd heeft, doch zijne overige Winkelering in KOPER- en IJZERWERK, SPIJKERS, enz. zal blijven continuëren, en daar zijne Magazijnen in laatstgemelde artikelen ruim voorzien zijn, zoo beveelt hij zich bijzonder ieder daartoe aan, belovende steeds eene prompte en civile bediening. Verzoekende tevens al degenen welke hem gelden voor geleverd STAAP-, BAND- of PLAAT-IJZER verschuldigd zijn, dit in den loop van 3 maanden te voldoen.

's Bosch, den 5 Junij 1845.
J. RIJSENBOM.

H. B. WALLAGH,

HOF- en AMTMEESTER
van
de K. H. van Prins
van Oranje.

verwittigt het geerde publiek dat hij met tot den 11 Junij alhier zal verhuizen. Hij te consulteren zal zijn, over alle gebreken van den MOND en van de TANDEN en al wat tot het Mechaniek deel van de kunsten behoort. Is tevens medelidig den Heer DOCTERS in het Logement der Leenhout in de Korte Straat, alwaar hij zijne afwezigheid zijne TANDMIDDELEN verklaart te zijn gesloten.

NB. In het vorig nummer heeft de heer van de Hagen dat het afblijven tot 2 Junij zou zijn, doch dit moet zijn tot 11 Junij.

De Weduwe J. VAN OEFERS, onderneemster van Publieke Verkoopingen, te 's Hertogenbosch, zal ten overstaan van der zilver Zoon, bevoegd Ambtenaar, op Donnedag den 12 Junij 1845, des namiddags ten drie ure, ten woonhuse van den heer P. VAN Dijk, in de Korte Straat, inge, vastgesteld publiek verkopen.

- ### ENIGE NETTE MEUBELSTUKKEN:
- MAHONIBOUTEN SECRETAIRES,
 - CHIRONIÈRES, CANAPÉ, STOELLEN, met verscheidenen andere zittingen, eene ronde T. A. B. met Ingelbladen, Uittrek, Orakel en andere TABLES, eene draai SPIEGEL KABINET, KASTJES, Speel, Wasch, Penant, en andere TABLETTES, KAGCHELS, SPIEGELS en PLATEN achter GLAS, welgevulde BEDDEN met der zilver toebehooren, TAPETTEN en KARPETTEN, MEUBELAPPARTIEN, een Staande WINKEL met TOONBANK en ROLLUIF en hetgeen verder zal worden geveerd.
- Alles daags ten voren op Vrijdag den 11 Junij 1845, des voormiddags van 9 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 ure voor een order teating.
- ZEGT HET VOOR.

